

Even Bij-praten.

Als ik dit schrijf is het half november. De herfst is nu merkbaar in het land aanwezig en binnenkort begint de winter. Het komende weekend krijgen we al vorst. Voor het bijenvolk betekent dit rust. Zolang de temperatuur onder de 9 graden is, blijven de bijen binnen. Ze kruipen dan heel dicht bij elkaar. Hoe kouder het buiten is hoe dichter ze opeen gaan zitten. De buitenste schil van bijen kan, door met de vliegspieren te trillen, warmte opwekken en zo de hele tros van bijen, ook wel de wintertros genoemd, op een graad of 10 tot 15 houden. In het volk zit nu geen broed meer. Er hoeven dan ook geen larven gevoerd te worden. Daardoor is het verbruik van honing, dat de bijen voor de winter hebben opgeslagen rond het broednest, erg laag.

De afgelopen periode kenmerkte zich door veel zonneschijn en hoge temperaturen. De bijen konden daardoor dit jaar lang doorvliegen. In het nieuws vroegen sommige mensen zich af of dit nu wel goed voor de bijen was. "Zouden ze niet allemaal versleten zijn voor de winter begint?". Ik maak me daar niet zoveel zorgen over. De bijen hebben inderdaad nog lang gevlogen en hebben tot begin november nog flinke hoeveelheden stuifmeel kunnen verzamelen. Met dank aan alle volkstuinders die de nodige bloemen op hun tuin hebben staan. De volken hielden ook nog lang hun broednest waardoor er nog steeds jonge bijen geboren werden. Er zullen dus best bijen gestorven zijn doordat ze lang zijn doorgegaan met verzamelen maar er werden ook weer nieuwe bijen geboren die nu de winter zullen overleven. Onder de streep maakt het voor de hoeveelheid bijen niet zoveel verschil.

Wintervolken bestaan uit een 10 tot 15 duizend bijen. In de winter gaan hier ongeveer een 3 duizend van dood. Deze oude bijen vliegen naar buiten als de temperatuur het toelaat en sterven dan buiten de kast. Als het lang koud blijft dan sterven deze bijen in de kast en worden door de huisbijen naar buiten gebracht zodra de temperatuur dit toelaat. Als in de winterperiode de temperatuur rond de 9 graden komt, het niet te hard waait en er een zonnetje schijnt, dan komen heel veel bijen even naar buiten. Ontlasten zich en slepen zoveel mogelijk dode bijen naar buiten. Dit noemen we de reinigingsvlucht. Dit kan zich een paar keer herhalen gedurende de winter.

Voor de imker bestaat het werk aan de bijen uit het controleren van de varroa lade. Onder elke kast zit een lade. Alles wat de bijen in de kast doen is af te lezen op deze lade. Het toepassen van een lade onder de bijenkast is ongeveer 40 jaar geleden ontstaan. De bijenvolken kwamen toen voor het eerst in contact met Varroa mijten. Voor het controleren op de mate van Varroa besmetting ontstond de behoefte aan een lade onder de volken. In de bodem van de bijenkast zit gaas en onder dit gaas zit de lade. Alles wat uit het bijenvolk valt vind je terug op de lade. Als de bijen honing willen eten moeten ze eerst een stukje van de verzegeling van de cellen afknagen. Deze was, ook wel wasmul genoemd, valt op deze lade. Aan de hoeveelheid wasmul en de plek op de lade kan ik in de winter zien waar het volk zit en hoe groot het is zonder de kast open te maken. Aan de hoeveelheid dode Varroa mijten zie ik hoe zwaar een volk besmet is. Indien nodig kan ik in de winter het volk dan nog een oxaalzuur behandeling geven om de mijten te doden.

Daarnaast is de winterperiode de tijd voor het bezoeken van studiedagen en webinars om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in imkersland.

Verder is het wachten op het voorjaar maar daar schrijf ik een volgende keer weer over.

Met vriendelijke groet, Leo van der Heijden. Tuin 136